

Spremenjena socialna zakonodaja

S 1. januarjem so stopile v veljavo spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter spremembe in dopolnitve Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

V nadaljevanju so navedene ključne spremembe obeh zakonov, ki zlasti zadevajo starejše

* Spremembe, ki se nanašajo na **upoštevanje prihodkov in premoženja** - se bo upošteval bolj realen materialni položaj vlagatelja kot doslej, ko so se upoštevali podatki iz dohodninske odločbe za preteklo ali celo predpreteklo leto;

Denarna socialna pomoč

Širi se krog upravičencev do denarne socialne pomoči, obenem pa se zvišuje znesek premoženja, ki se ne upošteva za pridobitev denarne socialne pomoči:

- kot premoženje se ne upoštevajo prihranki: za samsko osebo v višini treh minimalnih dohodkov (do sedaj: 795,66 EUR; sedaj 500 EUR)

- za družino v višini treh minimalnih dohodkov družine, vendar največ 2.500 EUR (sedaj 1.500 EUR)

Kar zadeva dedovanje – vračati ni potrebno denarne socialne pomoči in izredne denarne socialne pomoči, ki jo je oseba prejela za 12 ali manj mesecev; če jo je prejela za več kot 12 mesecev, pa se dedovanje omeji tako, da se od prejete pomoči najprej odšteje 12 najvišjih mesečnih zneskov, nato pa še 1/3 od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči.

Varstveni dodatek

Kot premoženje se po novem za pridobitev varstvenega dodatka ne bo upoštevalo premoženje oziroma denarna sredstva samske osebe v višini do 2500 evrov (do sedaj: 795,66 EUR) oziroma družine do 3500 EUR (do sedaj: dve odrasli osebi: 1.194 EUR).

Upokojencem pod 63 let (ženske) oz. 65 let (moški) bo omogočen dostop do invalidskih komisij ZPIZ za pridobitev mnenja o nezmožnosti za delo (če imajo status invalida I. kategorije ali so invalidsko upokojene, mnenja ne potrebujejo, ampak se štejejo kot trajno nezmožne za delo že na podlagi zakona).

Ker se je veliko posameznikov odločilo za odpoved varstvenega dodatka zaradi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, se po novi ureditvi, omejitev dedovanja premoženja osebe, ki je prejela varstveni dodatek, lahko omeji samo do višine 2/3 vrednosti prejete pomoči.

Odpravlja se diskriminacija med upravičenci do varstvenega dodatka (skupaj dohodek 458,83 EUR, ki je tudi meja za upravičenost do VD) in osebami, ki so npr. upokojene in prejemajo pokojnino v enaki višini in do varstvenega dodatka niso upravičene (ker s pokojnino presegajo mejo za VD), saj so ravno te osebe, glede na veljavne določbe ZSVarPre, lahko bile upravičene do izredne denarne socialne pomoči tudi npr. za popravilo strehe, ogrevanje, plačilo položnic, medtem ko so bili lahko upravičenci do varstvenega dodatka z enakimi

dohodki kot omenjene upokojene osebe, upravičeni do izredne denarne socialne pomoči samo za plačilo stroškov zaradi naravne nesreče, poplav in podobno.

Pri plačilih socialno varstvenih storitev in družinskem pomočniku naj bi se po novem upošteval samo dohodek zadnjih treh mesecev (ne več celega leta). Do sedaj so se tudi pri teh dveh pravicah upoštevali dohodki iz preteklega leta, kar ni odražalo trenutnega materialnega položaja upravičenca.

NOVO

Med socialno varstvene prejemke oz. kot posebni obliki izredne denarne socialne pomoči, o katerih bo po novem odločal Center za socialno delo, prehajata tudi dosednji pravici iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, in sicer **pravici do pogrebnine in posmrtnine**. To ne bosta več univerzalni pravici, pač pa bosta vezani na upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali na dohodkovni položaj posameznika:

- enkratna izredna denarna socialna pomoč zaradi smrti družinskega člana kot ena pomoč za vso družino v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre (do sedaj: 265,22 EUR).

Meja za upravičenost do enkratne izredne denarne socialne pomoči zaradi smrti družinskega člana (če oseba ni upravičenec do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka) za samsko osebo trenutno znaša 458,83 EUR, za dve odrasli osebi brez otrok 591,44 EUR, za dve odrasli osebi z enim otrokom pa 803,61 EUR.

- izredna denarna socialna pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba v višini dvakratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre (trenutno 530,44 evrov).

Do te pravice bodo upravičeni družinski člani umrlega oziroma tisti, ki je poskrbel za pogreb, če je prejemnik DSP ali varstvenega dodatka; sicer pa v primeru, če njegov dohodek oziroma skupni lastni dohodek družine ni presegal višine 606 evrov za samsko osebo oziroma 909 evrov za družino.

Ta dva prejemka **ne bosta podvržena omejitvi pri dedovanju!**

Januar 2014